

živnost, v Brně, 1925, 8°. — Stran 184. — Cena 12— Kč. — Autor cituje nejprve důležitá místa důvodové zprávy k osnově zákona pro pojištění zaměstnanců pro případ nemoci, invalidity a stáří (tisk č. 4186), jakož i přehled sociálního pojištění v cizině, pokud zpráva ta se pojištění toho dotýká. Pak zmiňuje se podrobně o přípravných pracích pro pojištění osob samostatně hospodařících, všimá si důvodové zprávy k osnově zákona o pojištění osob samostatně hospodařících pro případ invalidity a stáří (tisk č. 5163), přechází pak k výkladu zákona a k citaci jeho. Pod vlastním textem zákona uvedeny jsou při každém paragrafu příslušné vysvětlivky. Dle úvodního slova autorova má být práce tato příručkou pro ty vrstvy národa, na něž se pojištění vztahuje.

Dr. Jindřich.

Dr. Pavel Kafka a Dr. Pavel Gans: Die Kriegsanleihe-Gesetzgebung. Nákladem bratří Stiepelů v Liberci, 1924. 16°. — Str. 66. — Cena není označena. — Práce tato cituje v německém překladě veškeré zákony a vládní nařízení, jež jakýmkoliv způsobem se dotýkají bývalých rakousko-uherských válečných půjček. Knížka opatřena jest vysvětlivkami a poznámkami obou autorů.

Dr. Jindřich.

Doc. Dr. A. Basch a Inž. J. Dvořáček: Rakousko a jeho hospodářská existence. — Politická knihovna. Řada I. Kniha VI. — 8°. — Stran 96. — Praha. — Orbis, 1925. Cena 15.— Kč. — Dr. Basch vzal si za úkol zdůraznit hospodářskou existenci Rakouska. Probírá hospodářské složky rakouské (průmysl — zemědělství a lesnictví — obchod a dopravu — banky, cizinecký ruch) ciferně i heslovitě je oceňuje a shrnuje v celkový rakouský národní důchod asi 5 miliard zl. korun (oproti předválečným 4.4 miliardám zl. korun). Zajímavé, ale pro národohospodáře pochopitelné je konstatování, že Vídeň je pro Rakousko vysoce aktivní položkou. Na to přechází k charakterisaci současné hosp. situace Rakouska a t. zv. rakouské krise. Příčiny její vidí jednak ve všeobecné situaci světového hospodářství (pokles zahr. obchodu, zmenšená výroba i konsum, ochranářství) jednak v poměrech speciálně rakouských (přetržení souvislosti, drahý úvěr, technické nedokonalosti průmyslu, nepoměrné nároky sociální politiky na hosp. život). Pasivnost obchodní bilance (1.031.7 mil. zl. korun v 1924) má hlavní důvod v oboru potravin a uhlí. Tyto položky daly by se paralyzovati využitím vodních sil a zintenzivněním zemědělství. Na druhé straně má Rakousko možnost hraditi pasivnost obchodní bilance aktivními položkami bilance platební (kapitálové důchody z ciziny, cizinecký ruch, transitní obchod, remitence vystěhovalců), které dosahují 1924 nejméně 250 mil. zl. korun. Zajímavé je, že jen z ČSR. jde na dividendách a tantiémách ročně do Rakouska 200 mil. Kč. V závěru konstatuje obrat k lepšímu, který by byl snazší, kdyby nastal v mezinárodní obchodní politice obrat k liberálnější tendenci.

Ing. J. Dvořáček v samostatné stati: »K rakouské obchodní politice« probírá nejprve poměr mezi vývozem a dovozem z Rakouska do jiných států. Jako Dr. Basch, poukazuje na to, že aktivum čl. bilance obchodní proti Rakousku (391.1 mil. zl. korun) je značně zkráceno aktivem Rakouska v některých položkách bilance platební (a to o 140 mil. zl. korun). Celkové zvýšení rakouského vývozu odůvodňuje zvýšením kupní síly nástupnických států, které participují na rak. exportu 75%, a dále systémem bilaterálních obch. smluv s doložkou o nejvyšších výhodách. Možnost intensivnějšího hospodářského sblížení mezi nástupnickými státy, viděl by pouze v uplatnění preferenčních cel, jak je má na mysli čl. 222 smlouvy St. Germainské resp. čl. 205 Trianonské, při čemž by i v okruhu preference musila se uplatniti zásada nejvyšších výhod.

Knížka sleduje zřejmě svůj účel: přesvědčit ciferně, že Rakousko je soběstačné a že volání po utvoření jakéhosi hospodářského útvaru v hranicích nástupnických států, nemá důvodu. Objektivní, heslovitě,